

İstanbul, 27 Temmuz 2022

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ

NO: 2022 / 102

KONU**TL Mevduat ve Katılım Hesaplarının Desteklenmesine İlişkin Kurumlar Vergisi İstisnası 30/6/2022 Tarihli Bilançolarda Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla de Uvaulanabilecektir.**

TCMB tarafından 21 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan **Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı:2021/14)** ile, **yurt içi yerleşik gerçek kişilerin** döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk Lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır. TCMB tarafından konu ile ilişkili olarak aynı tarihli Resmi Gazete’de zorunlu karşılıklar hakkındaki Tebliğde de değişiklik yapılmıştır. ([Bakınız,2021/180 sayılı Sirkülerimiz.](#))

Öte yandan, TCMB tarafından 29 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **2021/16 Sayılı Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile de**, Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılım Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi ile ilgili usul ve esaslar açıklanmıştır.

Ayrıca, TCMB tarafından 1/2/2022 tarihli Resmi Gazete’ de yayınlanan **2022/7 sayılı Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ** ile de yurt dışında yerleşik vatandaşların yurt dışından transfer ettikleri tutar karşılığında bankalarda açtıracakları döviz tevdiat hesapları ile döviz cinsinden katılım fonlarının TL cinsinden YUVAM hesaplarına dönüştürülmesine ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır.

Öte Yandan, 29 Ocak 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7352 Sayılı Vergi Usul Kanunu İle Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen Geçici 14. Madde ile;

- a)** Kurumların **31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan** yabancı paraları, 2021 yılı dördüncü geçici vergi beyan dönemi sonuna (**17 Şubat 2022**) kadar TL’na çevirerek en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri halinde;
- Yabancı paraların **1/10/2021 - 31/12/2021 dönemine ilişkin** değerlendirme kur farkı gelirleri;
 - Yabancı Paraların **1/1/2022 - 17/7/2022 dönemine ilişkin** oluşan kur farkı gelirleri;
 - TL mevduat/katılım hesabına aktarılan tutarların vade sonuna kadar oluşacak faiz, kar payı ve diğer kazançları;

Kurumlar Vergisinden istisna tutulmuştur. Madde hükmünde her ne kadar TL mevduat/katılım hesabında tutma süresi **en az üç ay** olarak yer almakla birlikte maddede atıf yapılan TCMB’nin TL mevduat/katılım hesaplarına dönüşümün desteklenmesi uygulamasına ilişkin düzenlemesinde tüzel kişiler için uygulanan **en az süre altı ay olarak yer almıştır**. Bununla birlikte TCMB tarafından şirketler için de bu süre sonraki dönemlerde en az üç ay olarak değiştirilmiştir.

- b) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraların 17 Şubat 2022 tarihinden sonra 2022 yılı sonuna kadar TL mevduat ve katılım hesaplarına aktarılarak en az üç ay değerlendirilmesi durumunda;
- Oluşan kur farkı kazançlarının geçici vergi dönem sonu değerlemeleri ile TL'na çevrildiği tarih arasına isabet eden kısımları ile,
 - TL mevduat ve katılım hesaplarının dönem sonu değerlemelerinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kar payları ile diğer kazançlar,

Kurumlar Vergisinden istisna tutulmaktadır.

- c) Anılan maddenin (3) numaralı fıkrası ile Altın hesaplarının dönüşümü için de benzer düzenleme yapılmaktadır.
- d) İstisna düzenlemesi; aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanacaktır.
- e) TL hesapların vadeden önce bozulması halinde sağlanan vergi avantajının ceza ve faiziyle birlikte geri alınması öngörülmektedir.
- f) İstisna uygulamasında Kurumlar Vergisi Kanununun 5. maddesinin “kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlara ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının istisna dışı kurum kazancından indirilmesinin kabul edilmeyeceği” yönündeki üçüncü fıkrası hükmü uygulanmayacaktır. Diğer bir deyişle istisna uygulamasında oluşan kur zararları ve istisna tutara ilişkin giderler KKEG olarak kabul edilmeyecektir.

7352 sayılı Kanun yayımı (**29 Ocak 2022**) tarihinde yürürlüğe girmiştir. ([Bakınız, 2022/24 Sayılı Sirkülerimiz](#))

Ayrıca, TCMB tarafından daha sonra 22 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2022/14, 2022/15 ve 2022/13 Sayılı Tebliğlerle 2021/14, 2021/16 ve 2022/7 Sayılı Tebliğlerde değişiklikler yapılmıştır. Değişikliklerle;

- a) TL Mevduat ve katılım hesapları ile ilgili uygulamada gerçek kişiler için dövizin 20/12/2021 tarihinde mevcut olması şeklindeki tarih sınırlaması kaldırılmıştır.
- b) Altın hesaplarından dönüşümle ilgili uygulamada gerçek kişiler için altının 28/12/2021 tarihinde mevcut olması şeklindeki tarih sınırlaması kaldırılmıştır.
- c) YUVAM hesabı uygulamasının kapsamı yurt dışında yerleşik kişiler ile bu kişilerin sermayedar olduğu yurt dışındaki şirketlerin bankalardaki döviz hesaplarının TL hesaplara dönüşümünü sağlayacak şekilde genişletilmiştir.
- d) Gerek TL mevduat ve katılım hesapları, gerek altın hesapları dönüşümü ve gerekse de YUVAM hesapları ile ilgili uygulamalarda vade sonunda yenileme imkânı tanınabileceği; hesabın yenilenmesine ilişkin kapsam, usul ve esasların Merkez Bankasınca belirleneceği düzenlemesi yapılmıştır.

TCMB tarafından daha sonra 8 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan **2022/16 sayılı Tebliğ ile** 2021/14 sayılı Tebliğin 4. maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini

cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir.”

Bahse Konu değişiklikler öncesinde yurt içi yerleşik tüzel kişilerin sadece **31/12/2021 tarihinde** bankalarda mevcut olan dövizleri (ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini) kur korumalı TL mevduat hesabına dönüştürülebilirken, değişiklikle **31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasında herhangi bir tarihte** bankalarda mevcut olan dövizlerin kur korumalı TL mevduata dönüştürülebilmesine imkan tanınmıştır.

Ancak, 31/12/2021 tarihinden sonraki mevcutların dönüşümünde kurumlar vergisi istisnası uygulaması için kurumlar vergisi kanununda da değişiklik yapılması gereği doğmuştur.

Bu amaçla 7407 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun bahse konu geçici 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve müteakip fıkralar teselsül ettirilmiştir.

“(4) Kurumların 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda söz konusu hesapların dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Cumhurbaşkanı istisnayı 30/6/2022 ve/veya 30/9/2022 tarihli bilançolarda yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulamaya yetkilidir.

(5) Bu madde kapsamındaki istisnalar 2022 yılı sonuna kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanır.”

Değişiklik **28 Mayıs 2022 tarihinde** yürürlüğe girmiştir. ([Bakınız, 2022/67 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14. maddesinde 7407 sayılı Kanunla yapılan bahse konu değişikliğe istinaden 27 Temmuz 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **5872 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile** anılan maddenin dördüncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların **30/6/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar** itibarıyla de uygulanmasına karar verilmiştir.

Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri **30/6/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar** TL mevduat ve katılım hesaplarına dönüştürmeleri halinde, söz konusu hesaplarından elde edecekleri **dönem sonu faiz/gelir tahakkukları ile vade sonunda elde edecekleri gelirleri** (faiz/kar payı ve kur kaybı telafi farkı gelirlerini) kurumlar vergisinden müstesna tutulacaklardır.

Anılan Karar ektedir.

EK: 5872 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International

CUMHURBAŞKANI KARARI**Karar Sayısı: 5872**

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların 30/6/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulanmasına, 5520 sayılı Kanunun mezkur maddesi gereğince karar verilmiştir.

26 Temmuz 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI